

графічної довідки запитів/відповідей для самостійного автоматизованого пошуку. Названі напрями ЕДО спрямовані на зниження особистих відвідувань бібліотек, користування віртуальною службою [1, с. 100].

Трансформація бібліотек вищої школи відбувається за рахунок зміни їхніх інформаційних функцій, акумулювання зовнішніх та створення власних баз даних (БД), надання доступу до національних і світових інформаційних мереж. Бібліотеки вищих навчальних закладів перетворюються на інформаційно-бібліотечні центри; традиційні форми й методи обслуговування істотно змінюються; впроваджують нетрадиційні методи обслуговування, що створює умови для об'єднання ресурсів галузі на основі розподілених БД з представленням їх в Інтернеті [5, с. 17].

З впровадженням автоматизованих технологій традиційна бібліотека вищої школи трансформується в автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему (АБІС) на базі комп'ютерів та оргтехніки. На наступному етапі відбувається процес об'єднання АБІС у локальну мережу. З одержанням доступу до Інтернету АБІС набуває нового значення, нових функцій обміну даними. Верхній рівень розвитку бібліотек ВНЗ — створення електронної бібліотеки, базою якої є повнотекстові БД, експертні системи [5, с. 17].

Електронна бібліотека має електронний фонд та електронні служби. Її особливості:

- наявність електронних документів;
 - читач-споживач і автор публікацій одночасно.
- Актуальними проблемами електронних бібліотек є:
- перетворення документа в цифровий вигляд;
 - захист авторських прав;
 - захист інформації при зберіганні;
 - тривалість зберігання;
 - забезпечення доступу до документів у процесі розвитку інноваційних технологій.

Значний обсяг електронних інформаційних ресурсів (бібліографічних та повнотекстових БД) зосереджено в бібліотеках ВНЗ, тому зростає їхня роль як інформаційно-сервісних центрів.

Для вирішення інноваційних питань НДРС ВНЗ виникають потреби в інформації, задовольнити які неможливо лише за допомогою друкованих каталогів та картотек бібліотеки, тому нині бібліотечно-інформаційні центри не лише накопичують та зберігають інформацію, а й надають доступ до інших інформаційних каналів.

Отже, ми вважаємо, що сьогодні слід розглядати бібліотеку ВНЗ як головний системоутворюючий елемент, де генерується інформаційно-освітнє та соціокультурне середо-

вище для студентів. Найближча перспектива для всіх бібліотек вищої школи — трансформація їх в інформаційно-сервісні центри, які не тільки зберігають інформацію, а й надають послуги пошуку необхідного знання, його якісного аналізу та беруть участь у накопиченні нових знань.

Напрямами діяльності бібліотеки ВНЗ як інформаційного центру поєднує розроблення інструктивно-методичних матеріалів у електронних варіантах; проведення заходів, спрямованих на своєчасне оповіщення й консультування користувачів; рекламний супровід нових інформаційних послуг і ресурсів бібліотеки [4].

На часі вирішення конкретного завдання: як за короткий термін довести інформацію до користувача, навчити його методиці пошуку інформації в різних інформаційно-пошукових системах.

Виконання цих програм дає можливість переходу освітньої та інформаційної функції бібліотек вищих навчальних закладів на вищий рівень — перетворення її в інтегрований інформаційний центр, який поєднує функції традиційної бібліотеки з наданням користувачам інформації на всіх існуючих видах носіїв.

Абсолютно однакових методів реалізації програми для різних бібліотек ВНЗ бути не може, адже кожна з них має враховувати свої особливості та специфіку.

Список використаної літератури

1. Жабко Е. Справочно-библиографическое обслуживание в 1990-е годы: тенденции развития / Е. Жабко // Информационно-библиографическое обслуживание : сб. ст. / Рос. нац. б-ка. — СПб., 2003. — Вып. 1. История и современное состояние. — С. 91—108.
2. Ільганаєва В. Організація діяльності бібліотек : навч. посіб. / В. О. Ільганаєва, М. С. Слободяник. — Х. : ХДАК, 1998. — 84 с.
3. Потапенко М. Формування бази електронних інформаційних ресурсів — перший крок до створення цифрової бібліотеки / М. Потапенко // Бібл. планета. — 2004. — № 3. — С. 11.
4. Пурник А. Виртуальная справочно-информационная служба публичных библиотек / А. Пурник // Науч. и техн. б-ки. — 2005. — № 2. — С. 84—88.
5. Шемаєва Г. Концептуальні підходи до створення системи інформаційно-бібліотечного обслуговування / Ганна Шемаєва // Вісн. Кн. палати. — 1999. — № 3. — С. 17—19.
6. Шмідт М. Теоретико-методологічні основи бібліографічного забезпечення підготовки фахових управлінців з корпоративної справи / М. Шмідт, Я. Кудря // Вища шк. — № 6. — С. 37—49.

УДК 027.7(477-25)

Колекція В'ячеслава Брюховецького в Могилянській бібліотеці

Тетяна Ярошенко,
віце-президент з інформаційного забезпечення, директор Наукової бібліотеки Національного університету "Києво-Могилянська академія"

Тетяна Патрушева,
завідувач відділу бібліографії Наукової бібліотеки Національного університету "Києво-Могилянська академія"

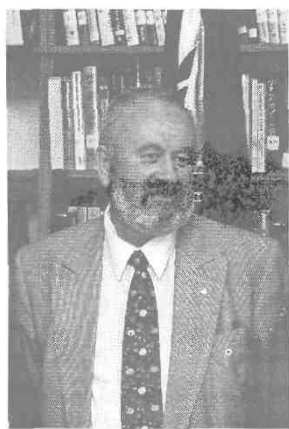
У Конгрегаційній залі Староакадемічного корпусу Могилянки, де, здається, оживає сама історія, в найважливішій частині університетської бібліотеки — Дослідницькій читальній залі — розміщена особиста колекція книжок ректора-засновника відродженого університету, а нині почесного президента Національного університету "Києво-Могилянсь-

ка академія", доктора філологічних наук, відомого літературознавця, культурного та громадського діяча, одного із ініціаторів створення Народного руху України В'ячеслава Степановича Брюховецького.

Перші книги (1168 примірників) зі своєї приватної книгозбірні він передав до новоствореної університетської

бібліотеки ще в лютому 1992 році (бібліотека тоді розміщувалась в одній кімнатці!). Восени того ж року відроджена Могиланка прийняла своїх перших студентів. Нині НаУКМА — потужний та авторитетний університет, один з кращих за рейтингом в Україні. Університетська бібліотека — добре знава в Україні, укомплектована та серйозна книгозбірня із понад півмільйонними фондами. А приватна колекція В. Брюховецького налічує в 2008 році вже майже 11 тисяч примірників.

У нашому університеті продовжуються традиції, започатковані Петром Моголою, який заповів у свій час Академії свою бібліотеку, що збирав упродовж усього життя. Сучасна наукова книгозбірня Кисво-Могиланської академії майже на 20 відсотків від загального фонду складається з 48 особистих колекцій. Кожна з них є унікальною — зібрані в ній книжки розповідають про інтереси, коло зацікавлень, спілкувань, інтелектуальний рівень свого власника. В романі Еліаса Канетті "Засліплення" наскрізною є ідея, що бібліотека — це частина людини, частина її біографії — і зовнішньої, і внутрішньої. Через книжки приватної книгозбірні зрозумілішою стає постать її власника, не лише професійна діяльність, а й особисті захоплення. І це яскраво підтверджує колекція почесного президента Могиланки В. Брюховецького.

В. Брюховецький

В одному з виступів В'ячеслав Степанович згадує: "Книга та бібліотека для мене поняття близькі й рідні. ... Перший гурток, який я почав відвідувати школярем, був саме бібліотечний, у Черкасах, в дитячій бібліотеці. Оскільки мої батьки були людьми далеко не заможними, то книжки я читав бібліотечні. Яка це була розкіш... А як пекельно мріялось, що колись у мене буде своя бібліотека. Таке світле Диво!"¹. Захоплення, зачарування книжкою, яке почалося в дитинстві, В'ячеслав Степанович зберіг на все життя. Прізвище Брюховецького можна знайти серед читачів бібліотек різних міст та країн: Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, університетської бібліотеки ім. М. Максимовича, бібліотек Київського національного університету культури і мистецтв, Інституту літератури, міст Черкаси, Одеси... Свого часу, викладаючи за кордоном, В. Брюховецький був активним читачем бібліотек Ратгерського та Колумбійського університетів в США, бібліотеки Конгресу США, Манітобського університету (Канада)...

У 1971 році у газеті "Радянська Верховина" була опублікована стаття-нарис "Коли очі вбирають красу:"². Так в українській літературі з'явився письменник, а трохи пізніше — літературознавець і літературний критик В. Брюховецький. Багато його літературознавчих праць періоду 70-х — 80-х рр. минулого століття були присвячені не тільки дослідженням особливостей літературно-критичної творчості та літературного процесу взагалі, а й аналізу творчості окремих авторів. Тому не дивно, що в особистій колекції В. Брюховецького зібрані книжки, придбані власним коштом, або видання, подаровані авторами — відомими літераторами, поетами, письменниками, публіцистами, літературо-

знавцями: В. Дончиком, М. Жулинським, П. Загребельним, А. Дімаровим, І. Качуровським, Д. Павличком, Г. Сивоконем, П. Перебийнісом, М. Слабошпицьким, М. Іщенко, Б. Олійником, М. Стрельбицьким, О. Черногузом, Є. Чак, М. Ільницьким, І. Римаруком, Ю. Мушкетиком та багатьма іншими.

Створення власної книгозбірні носило до певної міри прагматичний характер, більша частина зібраних у ній книжок (особливо з української літератури, мови, літературознавства) читалась, аналізувалась, досліджувалась, тексти використовувались для роботи власником колекції. У газеті "Літературна Україна" від 5 червня 1979 року опубліковано рецензію під назвою "Силосе поле критики" на книгу Г. Сивоконя "Визначеність таланту". В особистій колекції В'ячеслава Брюховецького ця книга, крім дарчого напису від автора: "Дорогому Вячеславу з симпатією із надією на успіхи його не пересічні. Г. Сивокінь. 21.12.78", має ще й підкреслення та особливі помітки на полях. У далекому вже 1976 році в одній зі своїх праць того періоду "... Бо глухий не засіє поля" // Літ. Україна. — 1976 (публікувалось з продовженням в кількох номерах) літературний критик В. Брюховецький рецензував твори українських письменників О. Ільченка, І. Земляка, І. Дрозда, І. Сенченка, М. Іщенка, Є. Гуцала та ін. Твори цих авторів, як і багатьох інших українських літераторів, знайшли своє місце в особистій колекції як придбання, або як дарунки.

"Дорогому В'ячеславу Брюховецькому — Подвижникові української національної освіти — першому Ректорові відновленої Кисво-Могиланської Академії з найглибшою повагою і благоговінням. 12 липня 2005 року" — так підписав свою художньо-біографічну повість, що вийшла друком у видавництві "Просвіта" 2004 року Михайло Іщенко (Іщенко М. Спалився за Україну. — К., 2004). Ця книжка є своєрідною хронікою життя Олексі Гірника — славного сина українського народу, героя, що заради України привів себе на вогняну Голгофу. У 2003 році Київський фонд ім. О. Гірника і Ліга Українських менадів заснували премію імені Олексі Гірника. Присуджують її "за великий внесок в українське національне відродження та за значні успіхи в національно-патріотичному вихованні дітей та молоді, за прищеплення їм патріотичного ставлення до української мови". Серед тих, хто став лауреатами цієї премії за 2005 рік, — В'ячеслав Брюховецький. Зважаючи на те, що книжка є дуже важливою частиною життя кожного моголиняця, всю грошову винагороду, яка супроводжує премію, в повному обсязі, В. Брюховецький передав університетській бібліотеці. На отримані кошти були придбані новинки наукової та художньої літератури. Титульна сторінка кожного видання містить напис про те, що це видання придбано за кошти премії ім. О. Гірника. Всі ці видання долучені до особистої колекції В. Брюховецького. Це не перша премія, яку президент НаУКМА передав для придбання книжок. Трохи раніше, у 2001 році, він став також лауреатом Всеукраїнської премії "Визнання" в номінації "Інноваційні культурологічні проекти в галузі гуманітарних наук, культури та мистецтва". В інтерв'ю газеті "Президентський вісник" від 31 березня 2001 року В'ячеслав Степанович зазначив: "Зрештою, що таке університет чи академія? Це кілька приміщень навколо бібліотеки, що є храмом науки. Свою премію я передаю бібліотеці Кисво-Могиланської академії для поповнення її книжкового фонду новими надходженнями"³. На грошову винагороду в розмірі 10 тисяч гривень було придбано для Наукової бібліотеки НаУКМА 358 назв книжок, долучених до особистої колекції В'ячеслава Степановича. Майже половина з них 151 назва — книжки з літературознавства, мовознавства, історії української писемності, твори представників нео-

¹ Брюховецький В. С. Передне слово // Особисті книжкові колекції та особові фонди діячів української діаспори в бібліотеках та архівах України: зб. матеріалів конф. / уклад.: Н. Казакова, О. Мастіпан. — К.: [б. в.], 2004. — С. 5—7.

² Брюховецький В. С. Коли очі вбирають красу: нарис [про Георгія Гараса] // Рад. Верховина. — 1971. — 5 жовт.

³ Ректор Національного університету "Кисво-Могиланська академія" В'ячеслав Брюховецький: "Наш університет — то кілька приміщень навколо бібліотеки, що є храмом науки" // Президент. вісн.— 2001.— 31 берез.— С. 11.

класицизму, "шістдесятників", авторів сучасної української літератури. На кошти премії були придбані також копії та репринтні відтворення раритетних видань Ф. Титова, А. Булгакова, М. Ханенка та інших з історії КМА-КДА.

Класична українська література, без якої важко уявити будь-яку книгозбірню, в колекції В'ячеслава Степановича широко представлена творами Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, М. Вовчка, І. Котляревського, М. Коцюбинського, В. Стефаника, Г. Квітки-Основ'яненка, Ю. Федьковича та ін. Ці та інші видання, як і твори авторів — представників сучасної української літератури, в поєднанні з виданнями 60-х — 80-х років минулого століття роблять книгозбірню до певної міри унікальною та дають можливість читачу поглянути на українську літературу в розвитку — від давньої української літератури до видань наших сучасників. Недаремно особиста колекція В'ячеслава Брюховецького — одна з найулюбленіших серед студентів, викладачів, співробітників.

На одній з книг-дарунків (Слабошпицький М. Українець, який відмовився бути бідним (Петро Яцик). — К., 2005) відомого прозаїка, критика, літературознавця, публіциста, громадського діяча та давнього знайомого В'ячеслава Степановича — Михайла Слабошпицького є дарчий напис: "Одному з найбагатших людей нації — В'ячеславу Брюховецькому, який має Академію, що її побачив у своїй уяві, а далі зробив. З усією можливою адорацією і ширю. 19.06.2006 р."

З іменем В'ячеслава Степановича Брюховецького нерозривно пов'язано ім'я відродженої Києво-Могилянської академії. В одному з інтерв'ю він зазначив: "До академії я взагалі не мав досвіду роботи у вищих навчальних закладах. Тільки трохи викладав — у Національному університеті ім. Шевченка, в університеті культури, ще більше за кордоном — у США, Канаді. І я не маю досвіду тернистого шляху до ректорства. Я сам прийшов і сам написав наказ. Дуже цікавий документ — наказ №1 по Києво-Могилянській академії від 15.11.91 — "Я починаю працювати ректором", і ще "Я є президентом Києво-Могилянської Академії, це моя дитина". — в цьому короткому реченні 15 років подвижницької праці, зусиль, безсонних ночей, сподівань, розчарувань, мрій, звершень, досягнень. Одним із зримих досягнень — є відновлення, а практично створення університетської бібліотеки, яка розпочала свою діяльність у лютому 1992 року не маючи жодної книжки. Сьогодні фонд книгозбірні — майже півмільйона друкованих томів, понад 2 тисяч назв періодичних та понад 40 тисяч назв електронних видань. Особливою гордістю університетської бібліотеки є 48 приватних колекцій. І все це стало можливим, передусім, завдяки широкому прихильникові бібліотеки, книголюбів, книгознавців, збирачів книг — В'ячеславу Брюховецькому. Завдяки численним добрим стосункам, а часто і ширій прихильності до президента відродженої Могилянської академії багатьох представників української діаспори, в різні часи до бібліотеки надходили, передавались, дарувались, заповідались книжкові колекції відомих вчених, дослідників, меценатів, діячів української діаспори: особисті книжкові колекції Юрія Паславського, родини Стебельських, Тетяни та Омеляна Антоновичів (фундаторів Бакалаврської бібліотеки), Ярослава та Ольги Дужих, Омеляна Прицака, Євгена Лащика та ін. "Історія нашої бібліотеки творилася на наших очах і до цього доклали зусиль різні за професіями, інтересами, фінансовими можливостями люди, але всіх їх об'єднувало все життя одне захоплення — книги. Мені пощастило бути знайомим з власниками більшості колекцій, подарованих нашої бібліотеці, і я хочу підкреслити, що потрібно братися за описи не тільки історій їх створення, але й повернення в Україну" — зазначав В'ячеслав Брюховецький.⁴

Одна з найбільших універсальних за змістом колекцій наукової бібліотеки Володимира Старицького — вченого-мовознавця, поета, нащадка князівського роду, небожа відомого українського письменника і драматурга Михайла Старицького була подарована до бібліотеки ним особисто у квітні 1993 року. Вона нараховує понад 12 тис. примірників. Особисті дружні стосунки між ним та В'ячеславом Брюховецьким засвідчує напис зроблений рукою В. Старицького на своїй книжечці: Старицький В. Пелюстки туги = Petals of the sorrow [s.l.] : Сліди Поетичних Зітхань, 1951. — 56 с. : іл. — "Милому Вячеславу Степановичу Брюховецькому від автора. В. Старицький. 30.04.1993р." Олег Зуєвський — поет, перекладач, науковець, педагог, колекція якого посідає чільне місце в книжковому фонді наукової бібліотеки, засвідчив повагу до В'ячеслава Брюховецького написом на збірнику своїх поезій: Голуб серед ательє. — Едмонтон, 1991: Об-ня Укр. Письм. "Слово", 1991. — 98 с.: "Докторові Брюховецькому на спогад про Урбану. — Олег Зуєвський. 22.06.1991." На збірнику статей — Одарченко П. Тарас Шевченко і українська література. — К.: Смолоскип, 1994. — 422 с. — рукою автора написано "Високоповажному і дорогому В'ячеславу Степановичу Брюховецькому з глибокою пошаною від автора. 14.04.1997".

Староакадемічний корпус, де знаходиться Дослідницька бібліотека НаУКМА (зберігаються всі 48 колекцій, в т.ч. колекція В.Брюховецького)

У 1989 році, будучи професором-гостем Манітобського університету у Вінніпезі, президент Національного університету "Києво-Могилянська академія", професор В'ячеслав Брюховецький ознайомився та зацікавився різними виданнями Української Вільної Академії Наук (УВАН), що продукувались майже півстоліття. В'ячеслав Степанович Брюховецький офіційно звернувся до УВАН з проханням передати до НаУКМА комплект видань Академії та надсилати наступні видання, і тим уможливити новому поколінню студентства доступ до широкого кола наукової інформації. Завдяки ініціативі, ширій зацікавленості та клопотанням В'ячеслава Степановича між двома науковими установами було укладено "Угоду про співпрацю", за якою фонд бібліотеки було збагачено ще однією колекцією, наукову вартість якої важко оцінити. 14 березня 1997 року Бібліотека отримала 560 пачок книжок, вага яких майже десять тонн. Цей вантаж становили комплекти серійних видань, збірники наукових статей і розвідок, історія українців Канади та різні інші публікації, видані УВАН упродовж її п'ятдесятилітньої видавничої діяльності в Канаді. В 2004 році було підписано подібну угоду з УВАН у США, за якою НаУКМА отримала всі видання УВАН (майже 30 тис. пр.) не лише для свого використання, а і для всіх бібліотек України, які мали бажання поповнити свої книжкові фонди (а це більше 130 міських, районних, сільських бібліотек України, куди потрапили ці видання).

Ім'я ученого, керівника провідного вищого навчального закладу України широко відоме в Україні та поза її межами. Не дивно, що В. Брюховецький досить часто брав участь у різноманітних наукових конференціях, нарадах, семінарах, симпозіумах. То ж особиста колекція поповнювалась нови-

⁴ Брюховецький В.С. Передне слово // Особисті книжкові колекції та особові фонди діячів української діаспори в бібліотеках та архівах України : зб. матеріалів конф. / уклад.: Н. Казакова, О. Масгіпан. — К.: [б. в.], 2004. — С. 5—7.

ми науково-методичними розробками, збірниками матеріалів, привезеними з цих відряджень, які (особливо закордонні видання) важко знайти у вітчизняних бібліотеках.

Багато видань з особистої колекції В'ячеслава Степановича розкривають перед уважним читачем не тільки свій зміст, а й розповідають про шляхи, якими вони потрапили до наукової бібліотеки. Чого варта тільки "географія" видань! Це Україна, Росія, Білорусь, Чехія, Болгарія, Іспанія, Польща, Бельгія, Австрія, Франція, Англія, Німеччина, США, Бразилія, Канада, Австралія, Аргентина.

Книжки є свідками нашого життя, а зібрані в особисту колекцію, ще й цікавим матеріалом до біографії. "Брюховецьким у їх таку завжди, де б то не було, гостинну (й начитану!) хату ще один том. З найкращими побажаннями Мих. Стрельбицький. 25.02.1976." — написано на титульній сторінці збірки поезій М. Стрельбицького "Незрубай-дерево", виданої в Одесі 1976 року. Збірку Олесь Силина "Народ мій е! Народ мій завжди буде!" (К., 2003) з частиною публікацій її автора протягом півстоліття було видано за сприяння Міжнародного фонду "Україна-3000". Призначення цієї книги — привернути увагу громадськості до пам'яток історії та культури України, які становлять найвищу національно-духовну цінність кожного цивілізованого народу. Природно: родина українських інтелігентів Брюховецьких долучилася до проекту цього видання, що засвідчує дарчий напис автора книги "Високостойному, дружньому і милому мені подружжю Лесі та В'ячеславові Брюховецьким — Олесь Силин, з давнім і щонайщирішим сердечним почуттям до Вас та незабутніми спогадами нашої спільної боротьби за відродження славетної "Кієво-Могилянської академії". А також з глибокою вдячністю Вам за помірну допомогу у виданні цієї книжки-"фоліанта". О. Силин, 10.02.2004 р., м. Київ".

У родині, де не уявляють свого життя без читання, де існує культ книги, до формування домашньої бібліотеки, як правило, долучаються всі. Тому частина книжок потрапила до особистої колекції завдяки дружині В'ячеслава Степановича — відомого українському кінокритика, журналіста, редактора журналу "Кіно-Театр", викладача Кієво-Могилянської академії — Ларисі Іванівні Брюховецькій. Поповнюють батькову колекцію й доньки Оксана та Ольга.

"В'ячеславу Брюховецькому на спомин нашого круїзу по Дніпру, з поклоном — Віра Вовк. 1989. Ріо-де-Жанейро" — напис на книжці-дарунку: Вовк В. "Триптих до циліндрових картин Юрія Соловія. — Rio De Janeiro : ophania brasileira de artes graficas, 1982. — 72 с. Йдеться про круїз по Дніпру, зорганізований Спілкою письменників України до 175-ї річниці від дня народження Т. Шевченка у 1989 р. Із спогадів учасниць тих подій Катерини Мотрич: "Ковчег для Атлантиди", опублікованих в збірнику до 60-річчя В. Брюховецького // Той, хто відродив Могилянку / редкол.: В. Панченко, В. Моренець, Т. Ярошенко [та ін.], упоряд.: В. Панченко, В. Моренець, Т. Ярошенко. — К.: Вид. дім "Кієво-Могилянська академія", 2007. — С. 52—66: "...В'ячеслав Брюховецький зникає із теплоходу, як тільки він зупинявся у якомусь черговому порту...Повертався незадовго до відправлення і шоразу кавав мені пошепки: "...я й тут започаткував осередок Руху". Говорив про це грайливо і ніби між іншим. Творив перші сторінки нового літопису, нової української історії...". Сьогодні чомусь забули імена тих людей, які реально багато вклали у створення Народного руху України, хоч при бажанні навіть книги, що зберігаються в особистій колекції В'ячеслава Брюховецького, можуть засвідчити цю історичну подію, а в архіві зберігається верстка Програми Руху з "Літературної України" з його численними правками.

Долучені до колекції також і періодичні видання з мистецтва, літератури, історії, економіки, освіти, права, релігієзнавства, міжнародних відносин, політики. Серед них відомі "Арка", "Український історичний журнал", "Записки УММАН", "Альманах Українського Народного Союзу", "Записки Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка", "Dialog", "Весвіт", "Вітчизна", "Слово і час", "Київ", "Київська старовина", "Людина і світ", "Україна", "Українознавство", "Пам'ятки України", "Зона", та ін. Часописи потрапляли до особистої бібліотеки

В'ячеслава Брюховецького в різний спосіб. Ось як він згадує часи свого навчання на факультеті журналістики Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка та спілкування з професором А. Іщуком, який викладав курс української літератури 20-х років: "... почав приходити до Арсена Олексійовича, і він давав мені читати книжки та журнали із своєї бібліотеки. Радив — ось це, ось це. Перечитавши, я повертав ці поживклі літературні раритети і брав інші. Якось Арсен Олексійович відгорнув чергову купку журналів, що я повертав йому: "Заберіть собі, все одно (він назвав одне поважне прізвище) все собі позабирає, не повертає взятого, вже майже й нічого не залишилося". Так у моїй книгозбірні з'явилось кілька номерів "Життя й революції", "Червоного шляху", "Української хати". Тепер вони у фонді Наукової бібліотеки Кієво-Могилянської академії.⁵ Закономірно, що до зібрання періодики особистої колекції В. Брюховецького ввійшли і видання НаУКМА, з яких можна дізнатись про події з життя університету за різні роки: "Академічна панорама", "Кур'єр УКМА", "Могилянські джерела", "Центр Європи" та ін.

Чимало в колекції і книжок про Кієво-Могилянську академію від її історичного минулого до матеріалів міжнародних наукових конференцій, збірників наукових праць: наукових записок, випусків магістеріуму, культурологічних студій, матеріалів студентських конференцій, щорічних могилянських читань, інавгураційних лекцій визначних науковців, календарів-довідників, біобібліографічних покажчиків серії "Вчені НаУКМА" тощо.

Особливе місце в колекції займають видання з позначкою — "рідкісне". Це книги надруковані у невеликій кількості, прижиттєві (особливо перші видання класиків літератури, науки, видатних діячів громадського та політичного життя) з дарчим написом автора, автографом, з цікавими в історичному або художньому відношенні ескібрисами, з додатковими вкладеннями, а також книжки, видані поза межами України; праці українських наукових інституцій та літературно-мистецьких осередків, а саме: Українського Наукового Інституту, Українського Вільного Університету, Української Вільної Академії Наук (США, Канада), Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка (США, Канада, Франція) та інших.

Особливістю цієї колекції є те, що вона весь час поповнюється, рухається, спілкується з читачем, навчає, вона продовжується, як продовжується життя, як продовжується викладач у своїх учнях. Ось дарчий напис одного з них — Дмитра Дроздовського, випускника Національного університету "Кієво-Могилянська академія", лауреата Міжнародної літературної премії імені О. Гончара, автора низки статей та декількох книг: "Вельмишановний В'ячеславе Степановичу! Дозвольте мені подарувати цю книжку. Як на мене це свідчення того що ми, студенти, усвідомлюємо науково спрямованість Кієво-Могилянської академії, відчуваємо її гуманітарну українську ауру, її дух. Бажаю Вам гармонії і злагоди, добробуту і здоров'я, сил для відновлення-оновлення українського суспільства, формування української національної еліти!" (Дроздовський Д. Енергетика мовомислення, 2005).

Крім різних видів друкованої продукції книжок, альбомів, періодичних видань тощо, В'ячеслав Степанович передав до наукового архіву бібліотеки унікальні особисті документи: рукописні, машинописні, друковані матеріали, статті, рецензії, листи, біографічні документи тощо. Багатогранність творчої, громадської та організаційної діяльності В. Брюховецького суттєво доповнюють програми наукових конференцій, запрошення на творчі заходи та документи (протоколи, заяви, пояснювальні записки) тощо.

Крім безумовної культурологічної цінності, особиста колекція та архів В. Брюховецького унікальні ще й тому, що почали своє життя разом з відродженням Національного університету "Кієво-Могилянська академія", поповнювались та розвивались разом з ним і вже стали його невід'ємною часточкою. А за відомим висловом: "Час плинний, Кієво-Могилянська академія вічна".

⁵ Брюховецький В. Слово-зброя // Слово-зброя // Пам'ять століть. — 2007. — № 3. — С. 125—144.